

Kaupunginhallitus 27.04.2026 § 141

§ 141

Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislaki ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Rauhala Esa
Aumala Petteri
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus antaa liitteenä olevan lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle yhdyskuntarakentamislaki ja eräksi siihen liittyvistä laeiksi.

Käsittely

Cederlöf poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi (HallintoL 28 § 1 mom. 7-kohta).

Partanen Nevanlinnan kannattamana teki seuraavat muutosesitykset:

Muutosesitys 1: 4 luku Rakentaminen, seuraava kohta: "Yleisten alueiden toteuttamista valmistelevien töiden (21 §) vapauttaminen maisematyöluvan tarpeesta on tervetullut uudistus." muutetaan muotoon: "Yleisten alueiden toteuttamista valmistelevia töitä ei tulisi vapauttaa maisematyöluvan tarpeesta, jotta voidaan varmistaa maisematyöluvan mukaiset edellytykset työn toteuttamiselle."

Muutosesitys 2: 6 luku Kunnossapito, seuraava teksti poistetaan: "Lakiehdotuksessa asetetaan yleisten alueiden kunnossapidolle velvoitteita (30 §). Vaatimus siitä, että kunnossapitotoimissa vaalitaan kulttuuriympäristön arvoja, on erikoinen, koska kunnossapito asemakaavassa yleiseksi alueeksi osoitetulla alueella toteuttaa yleisen alueen suunnitelmissa määriteltyä käyttötarkoitusta. Kulttuuriympäristön arvojen vaaliminen ja suojelu tulisi tapahtua kaavatasolla."

Muutosesitys 3: 12 luku Erinäisiä säännöksiä, muutetaan §82 koskeva kohta kuulumaan seuraavasti: Lakiehdotuksessa ehdotettu päätöksen toimeenpanokelpoisuus muutoksenhausta huolimatta (82 §) olisi syytä muuttaa nykyisen käytännön mukaiseksi, jossa kunta erikseen päättää, onko päätös täytäntöön pantavissa ilman lainvoimaa.

Muutosesitys 4: 12 luku Erinäisiä säännöksiä, muutetaan §83 koskeva kohta kuulumaan seuraavasti: "Espoo ei kannata valitusoikeuden rajaamista vain suunnitelma-alueen naapurikiinteistöjen omistajiin ja haltijoihin, sillä silloin järjestöt, vuokralaiset, lähialueen muut asukkaat ja mahdolliset tulevat asukkaat jäävät vaille mahdollisuutta saattaa suunnitelma hallintotuomioistuimelle oikeellisuuden arvioimiseksi."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeavia kannatettuja muutosesityksiä, joiden johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 6 vastaan hylänneen Partasen muutosesitys 1:n. Äänestyslista 1 on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 4 vastaan hylänneen Partasen muutosesitys 2:n. Äänestyslista 2 on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 4 vastaan hylänneen Partasen muutosesitys 3:n. Äänestyslista 3 on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 10 äänellä 4 vastaan hylänneen Partasen muutosesitys 4:n. Äänestyslista 4 on liitteenä.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Lausuttavana olevassa luonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki yhdyskuntarakentamisesta. Voimassa oleva laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) kumottaisiin sekä voimassa olevaa lakia kaavojen toteuttamisesta (132/1999) muutettaisiin kumoamalla siitä katuja ja muita yleisiä alueita koskeva luku, hulevesiä koskeva luku sekä eräitä muita säännöksiä.

Yhdyskuntarakentamislaisissa ehdotetaan säädettäväksi kunnan katujen ja muiden yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Laissa ehdotetaan säädettäväksi myös periaatteista, joilla teknisiä verkkoja voidaan sijoittaa kuntien yleisille alueille sekä kuntien mahdollisuuksista ohjata yleisillä alueilla tehtäviä töitä. Lisäksi laissa ehdotetaan säädettäväksi hulevesien hallinnasta rakennetussa ympäristössä.

Yleisten alueiden suunnittelun laadullisia vaatimuksia ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että jatkossa suunnittelussa tulisi esimerkiksi edistää esteettömyyttä ja käytettävyyttä. Suunnitelmat ehdotetaan laadittavaksi sähköisessä muodossa ja suunnitelmiin tulisi liittää selostus. Suunnittelun vuorovaikutusvelvollisuus ehdotetaan laajennettavaksi koskemaan kaikkia yleisen alueen suunnitelmia. Suunnitelma voitaisiin jatkossa tarvittaessa laatia ja hyväksyä samaan aikaan laadittavan ja hyväksyttävän asemakaavan kanssa. Suunnitelman hyväksymispäätöstä koskeva muutoksenhaku rajattaisiin suunnittelualueen rajanaapureihin ja viranomaisiin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kunnan yleiselle alueelle rakennettavien rakenteiden lujuudesta ja vakaudesta ja nykyistä paremmasta omaisuudenhallinnasta. Kunnille ehdotetaan oikeutta antaa yleisiä alueita koskevia käyttömääräyksiä. Kunnille ehdotetaan uutta velvollisuutta laatia kunnossapitosuunnitelma, joka koskisi myös tontinomistajan tai haltijan vastuulla olevaa yleisen alueen kunnossapitoa. Ajoratojen puhtaanapito ehdotetaan siirrettäväksi tontinomistajalta tai haltijalta kunnalle, jos ajoradan nopeusrajoitus on yli 50 km/h. Tonttiliittymän ja tontin kulkutien kunnossapito kuuluisi jatkossa tontinomistajalle tai haltijalle liittymän ja kulkutien pituudesta riippumatta, kun etäisyyttä koskeva rajoite poistetaan.

Teknisten verkkojen sijoittamiselle yleiselle alueelle ehdotetaan sijoituslupaa kunnalta. Yleisillä alueilla tehtävän työn ilmoitusmenettelyn rinnalle ehdotetaan töiden lupamenettelyä. Kunnille ehdotetaan tehokkaampia keinoja ohjata kaivutöitä: kunta voisi vaikuttaa työn ajankohtaan, siirtää työtä tai kieltää sen. Kunnille ehdotetaan nykyistä tehokkaampia keinoja puuttua yleisen alueen luvattomaan käyttöön.

Kunnan tarvittaessa laatima hulevesisuunnitelma ehdotetaan muutettavaksi yleispiirteisemmäksi hulevesien hallintasuunnitelmaksi.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäväksi uudesta yhdyskuntarakentamislain johtuvat muutokset eräisiin muihin lakeihin.

Espoon kaupunki katsoo luonnoksen hallituksen esitykseksi yhdyskuntarakentamislain ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi olevan kokonaisuutena kannatettava, mutta lakiehdotuksiin tulisi tehdä muutamia täsmennyksiä ja tarkennuksia.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Espoon kaupungin lausunto YRL-laista
- 2 Äänestyslistat § 141

Oheismateriaali

- HE-luonnos-yhdyskuntarakentamislaki 9.3.2026

Tiedoksi